

MUSEU
DE LES
ARTESANIES
D'ATZENETA

pedra · campanes · espart

AJUNTAMENT D'ATZENETA D'ALBAIDA

Val

Cast

Engl

El Museu · El Museo · The Museum

La Col·lecció Museogràfica Municipal replega 900 anys de treball artesanal al municipi, des de la manufactura de l'esparto documentada ja en època musulmana, passant pel treball de la pedra des del segle XVII, i finalitzant amb la nissaga dels campaners Roses i la seu foneria de bronzes, coneguda arreu del món.

El museu se situa en l'edifici de l'antic llavador-escorxador, construït en la dècada de 1930 pel prestigiós arquitecte valencià Javier Goerlich Lleó. Un segon espai del museu, on trobem l'antic llavador ara restaurat per on encara circula l'aigua, esdevé un espai diàfan on es realitzen conferències, exposicions temporals i tallers.

La Colección Museográfica Municipal recoge 900 años de trabajo artesanal en el municipio, desde la manufactura del esparto documentada ya en época musulmana, pasando por el trabajo de la piedra desde el siglo XVII, y finalizando con la saga de campaneros Roses y su fundición de bronzes, conocida en todo el mundo.

El Museo se sitúa en el edificio del antiguo lavadero-matadero, construido en la década de 1930 por el prestigioso arquitecto valenciano Javier Goerlich Lleó. Un segundo espacio del museo, el antiguo lavadero ahora restaurado por donde aún circula el agua, se convierte en un espacio diáfano donde se realizan conferencias, exposiciones temporales y talleres.

The Local Museum Collection keeps 900 years of craftsmanships in the village, from the documented crafts of the esparto grass since Muslim times, through the work of the Stones from the 17th century and ending up with the saga of the bell makers Roses and their bronze-smelting, worldwide known.

The Museum is located in the Building of the ancient washing place-slaughterhouse, built in the decade of the 1930's by the famous Valencian architect Javier Goerlich Lleó. Another area of this museum is the ancient washing place that has been refurbished and still has water. It is an open space where conferences, temporary expositions and workshops are held.

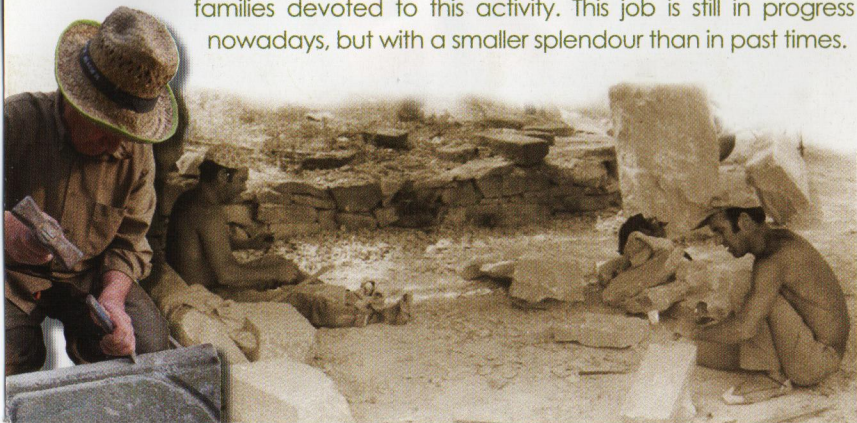
PEDRA PIEDRA STONE

L'extracció i el picat artesà de la pedra de les pedreres de Carrícola i Atzeneta, per a elaborar moles de molí, lloses d'enllosar esglésies, forns, rastells, voreres, etcètera, es remunta al 1685. Aquell any el pedrapiquer murcià José de Asas, oriünd de La Ñora, es casà i s'establí al poble, i ensenyà l'ofici a uns altres veïns. Els actuals Ases d'Atzeneta són els descendents d'aquella primera nissaga, i han compartit protagonisme amb els Soler, Nàcher, Garcia i unes altres famílies dedicades a l'activitat. Aquesta té continuïtat en els nostres dies, encara que no amb l'esplendor d'antany.

La extracción y el picado artesanal de la piedra de las canteras de Carrícola y Atzeneta, para elaborar muelas de molino, losas de enllosar iglesias y hornos; bordillos, aceras, etc., se remonta al 1685. Aquel año el cantero murciano José de Asas, oriundo de La Ñora, se casó y se estableció en el pueblo, y enseñó el oficio a otros vecinos. Los actuales Ases de Atzeneta son los descendientes de aquella primera saga, y han compartido protagonismo con los Soler, Nácher, García y otras familias dedicadas a la actividad. Ésta tiene continuidad en nuestros días, aunque no con el esplendor de antaño.

The hand-made extraction and chipping of the stone from the quarries in Carrícola and Atzeneta to make millstones, flagstones for churches and ovens, kerbs, etc... comes from 1685. That year the quarryman from Murcia, José de Asas, from a village called La Ñora, got married, moved to Atzeneta and taught the job to the other neighbours. The current Ases family in Atzeneta are the descendents of that first saga and have shared prominence with the Soler, Nácher, García and other families devoted to this activity. This job is still in progress nowadays, but with a smaller splendour than in past times.

CAMPANES CAMPANAS BELLS GRASS

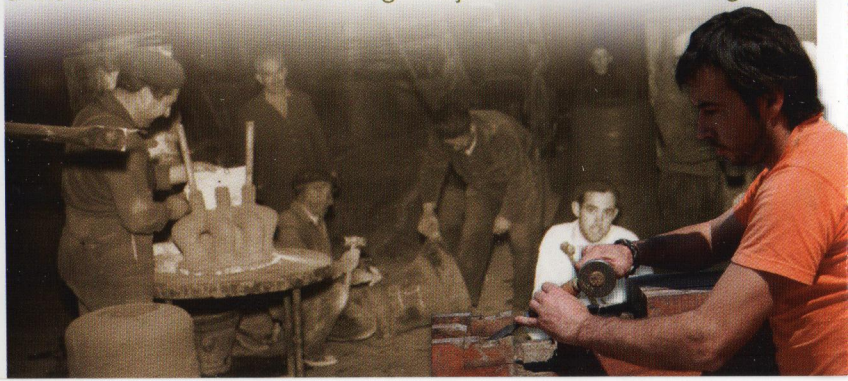
Enfront de l'església d'Atzeneta es localitza la casa i foneria dels Roses, una factoria que produí i comercialitzà centenars de campanes, des del 1821 fins al 1972. La família Roses, originària de terres alacantines, s'establí a Benissoda el 1703 i, després de fer fama en el món de la campaneria, un dels seus membres, Domingo Roses Vila (1794-1850) es casà i s'establí a Atzeneta (1821). Els seus fills, néts, i besnéts donarien a conèixer el nom del poble al llarg de tota l'arxidiòcesi de València, unes altres diòcesis d'Espanya i algunes de Llatinoamèrica. Finalment, la foneria tancà les portes a primeries de la dècada de 1970, encara que l'ofici es manté al municipi.

Ante la iglesia de Atzeneta se halla la casa y fundición de los Roses, una factoría que produjo y comercializó centenares de campanas desde el 1821 hasta 1972. La familia Roses, originaria de tierras alicantinas, se estableció en Benissoda en 1703 y, tras hacerse un nombre en el sector campanero, uno de sus miembros, Domingo Roses Vila (1794-1850) se casó y se estableció en Atzeneta (1821). Sus hijos, nietos y biznietos dieron a conocer el nombre del pueblo a lo largo y ancho de la archidiócesis de Valencia, otras diócesis de España y algunas de Latinoamérica. Finalmente, la fundición cerró sus puertas a principios de la década de 1970, aunque el oficio aún se mantiene en el municipio.

In front of the church in Atzeneta we can find the house and smelting place of the Roses family, a factory that made and sold hundreds of bells from 1821 to 1972. The Roses family, that comes from Alicante, established in Benissoda in 1703 and, after gaining some reputation in the bell sector, one of the its members, Domingo Roses Vila (1794-1850) got married and moved to Atzeneta (1821). His sons, grandsons and great grandsons spread the name of the village along the archdiocese of Valencia, other dioceses in Spain and some in Latin America. Finally, the foundry closed up at the beginning of the decade of the 1970's, although the job still remains in the village.

ESPART ESPARTO ESPARTO GRASS

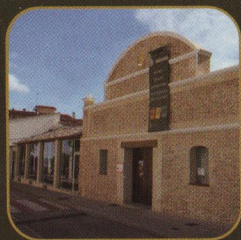
El treball de l'espert era un complement per a les economies domèstiques dels moriscos (segle XVI) i els repobladors del segle XVII. Durant els segles XVIII, XIX i XX, la fama d'Atzeneta s'estengué per bona part del territori valencià, com a gran centre manufacturer d'estores, sàries, esportins, senalles, paneres, cabassos, espardenyes, lligasses per a les garbes d'arròs, etc., que com ja advertí el botànic Cavanilles l'any 1792, milloraven l'economia domèstica. Bona part de la població (vells i joves; homes, dones i xiquets) es torbaven picant espert amb maces de fusta de carrasca, amerant-lo per a reblanir-lo, fent llata –trena ampla d'espert–, cosint espardenyes, etc.

El trabajo del esparto era un complemento para las economías domésticas de los moriscos (siglo XVI) y los repobladores del siglo XVII. Durante los siglos XVIII, XIX y XX, la fama de Atzeneta se extendió por buena parte del territorio valenciano, como gran centro manufacturero de alfombras, serones, espuestas, cenachos, canastos, capazos, alpargatas, ataduras para garbas de arroz, etc., que como ya advirtió el botánico Cavanilles en 1792, mejoraban su situación económica. Buena parte de la población (viejos y jóvenes; hombres, mujeres y niños) se entretenían picando esparto con mazos de madera de encina, macerándolo para reblandecerlo, haciendo pleita –trena ancha de esparto–, cosiendo alpargatas, etc.

The work of the esparto grass was a complement for the domestic economies of the Moriscos (16th century) and the settlers from the 17th century. In the 18th, 19th and 20th centuries the fame of Atzeneta spread in most of the Valencian territory as a great centre for the production of carpets, panniers, baskets, espadrilles, swifts for rice sheaves, etc. And as already said the botanist Cavanilles in 1792, they improved their economic situation. Most of the population (old and young people; men, women and children) amused themselves copping up esparto grass with wooden mallets, soaking it make it softer, making plaits –wide plaits of esparto grass–, sewing espadrilles, etc.

Museu de les Artesanies d'Atzeneta: Pedra · Campanes · Espart
Museo de las Artesanías de Atzeneta: Piedra · Campanas · Esparto
Museum of the Crafts in Atzeneta: Stones, Bells and Esparto Grass

Avd. Verge dels Desemparats, 46

Per a concertar visites · para concertar visitas · for appointments

Tlf. 962 359 161 · www.atzenetadalbaida.com

Edita: Ajuntament d'Atzeneta d'Albaida · Textos: Abel Soler i Rafa Jordà
Traducció a l'anglès: Àngel Company · Coordinació: Lydia Ferri
Disseny: terradepatrimoni.com · Fotografies: Rafa Jordà, Ajuntament d'Atzeneta
Patrocina: Conselleria de Turisme; Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació

+ Info

